

ความนำ

ทรัพยากรชีวภาพของโลกเป็นสิ่งที่จำเป็นในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของมนุษย์ ดังนั้นประชาคมโลก จึงมีความตระหนักมากขึ้นว่าความหลากหลายทางชีวภาพเป็นมรดกของโลกที่มีคุณค่ามหาศาลต่อชนรุ่นปัจจุบันและชนรุ่นอนาคต ในขณะเดียวกันการคุกคามต่อชนิดพันธุ์และระบบนิเวศไม่เคยรุนแรงเท่าที่ปรากฏอยู่ในทุกวันนี้ การสูญพันธุ์ที่เกิดขึ้นเนื่องจากกิจกรรมของมนุษย์ยังคงดำเนินต่อไปด้วยอัตราอันน่าตื่นตระหนก

เพื่อสนองตอบเหตุการณ์ดังกล่าว โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme – UNEP) ได้จัดตั้งคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญเฉพาะกิจ ว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (Ad Hoc Working Group of Experts on Biological Diversity) ในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1988 เพื่อแสวงหาความจำเป็นที่จะต้องมีอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ หลังจากนั้นในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1989 โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ ได้จัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกาลผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการและกฎหมาย เพื่อเตรียมเครื่องมือทางกฎหมายระหว่างประเทศ สำหรับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน คณะผู้เชี่ยวชาญต้องคำนึงถึง “ความจำเป็นที่จะต้องแบ่งปันค่าใช้จ่ายและผลประโยชน์ระหว่างประเทศพัฒนาแล้วกับประเทศกำลังพัฒนา” เช่นเดียวกับ “วิธีการและวิถีการที่จะสนับสนุนสิ่งประดิษฐ์คิดค้นจากชนท้องถิ่น” ด้วย

ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1991 คณะทำงานเฉพาะกิจได้กลายเป็นคณะกรรมการเจรจาต่อรองระหว่างประเทศ (Intergovernmental Negotiating Committee) งานของคณะทำงานได้บรรลุถึงจุดสูงสุดในวันที่ 22 พฤษภาคม ค.ศ. 1992 ในการประชุม ณ กรุงไนโรบี เพื่อรับรองเนื้อหาที่ได้รับการเห็นชอบแล้วของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (the Nairobi Conference for the Adoption of the Agreed Text of the Convention on Biological Diversity)

อนุสัญญา ได้เปิดให้มีการลงนามเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน ค.ศ. 1992 ในการประชุมแห่งสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา (United Nations Conference on Environment and Development) หรือการประชุมสุดยอดสิ่งแวดล้อมโลก ณ นครริโอ เดอ จาเนโร (the Rio “Earth Summit”) อนุสัญญา ได้เปิดให้มีการลงนามต่อไปจนถึงวันที่ 4 มิถุนายน ค.ศ. 1993 ซึ่งในที่สุดได้รับการลงนามจาก 168 ประเทศ อนุสัญญา ได้มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม ค.ศ. 1993 ซึ่งเป็นเวลา 90 วัน หลังจากที่มีภาคีให้สัตยาบันลำดับที่ 30 การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาฉบับแรก กำหนดให้มีขึ้นในวันที่ 28 พฤศจิกายน – 9 ธันวาคม ค.ศ. 1994 ในประเทศบาฮามาส

อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ได้รับแรงสนับสนุนจากคำมั่นสัญญาที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ของประชาคมโลกในการที่จะพัฒนาอย่างยั่งยืน นับว่าอนุสัญญา ได้เสนอก้าวที่ตื่นตัวใส่ใจต่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ, การใช้ประโยชน์องค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพ และการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรม

อารัมภบท

ภาคี

มีจิตสำนึกถึงคุณค่าอันแท้จริงของความหลากหลายทางชีวภาพและถึงคุณค่าทางนิเวศ, พันธุกรรม, สังคม, เศรษฐกิจ, วิทยาศาสตร์, การศึกษา, นันทนาการและสุนทรียภาพของความหลากหลายทางชีวภาพและองค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพ,

มีจิตสำนึกด้วยถึงความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพต่อวิวัฒนาการและต่อการดำรงรักษา
ระบบเกื้อหนุนชีวิตในชีวมณฑล,

ยืนยันว่าการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นความหวังใจร่วมกันของมวลมนุษยชาติ
ยืนยันอีกว่ารัฐมีสิทธิอธิปไตยเหนือทรัพยากรชีวภาพของตน,

ยืนยันอีกว่ารัฐมีความรับผิดชอบต่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและต่อการใช้ทรัพยากร
ชีวภาพในแบบที่ยั่งยืน,

วิตกห่วงใยว่าทรัพยากรชีวภาพกำลังลดลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยกิจกรรมของมนุษย์อย่างแนบชัด

สำนึกถึงการขาดข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพและถึงความต้องการ
เร่งด่วนที่จะพัฒนาสมรรถภาพทางวิทยาศาสตร์, วิชาการและสถาบันเพื่อให้ความเข้าใจพื้นฐาน
เกี่ยวกับการวางแผนและการดำเนินมาตรการที่เหมาะสม

รับทราบว่าเป็นเรื่องจำเป็นอย่างมากที่จะคาดการณ์, ป้องกัน, และขจัดสาเหตุที่ทำให้เกิดการลดลง
อย่างมีนัยสำคัญและการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ที่ต้นตอแหล่งปัญหา

รับทราบด้วยว่าในกรณีที่มีการคุกคามจนเกิดการลดลงอย่างมีนัยสำคัญหรือการสูญเสียความ
หลากหลายทางชีวภาพ ไม่ควรใช้การขาดหลักฐานที่สมบูรณ์ทางวิทยาศาสตร์เป็นเหตุผลในการ
ผ่อนผันการดำเนินมาตรการเพื่อหลีกเลี่ยงหรือลดการคุกคามนั้น

นอกจากนั้นรับทราบว่าการประมงพื้นฐานในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ คือ การ
อนุรักษ์ระบบนิเวศและแหล่งที่อยู่อาศัยในถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติและการธำรงรักษาและฟื้นฟู
ประชากรของชนิดพันธุ์ที่สามารถดำรงชีวิตอยู่รอดในสภาพแวดล้อมธรรมชาติ

นอกจากนั้นรับทราบว่าการอนุรักษ์นอกถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ, โดยเฉพาะในประเทศแหล่ง
กำเนิด, มีบทบาทอย่างสำคัญยิ่ง

ตระหนักถึงการพึ่งพาอาศัยอย่างใกล้ชิดและตามขนบประเพณีเดิมของชุมชนพื้นเมืองและท้องถิ่น ซึ่ง
ใช้ทรัพยากรชีวภาพในการดำเนินชีวิตตามขนบประเพณีเดิมและถึงความปลอดภัยในอนาคตที่จะแบ่งปัน
อย่างเท่าเทียมซึ่งผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ประโยชน์ความรู้, ประดิษฐ์กรรมและการถือปฏิบัติที่
สืบทอดมาตามประเพณีที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และการใช้ประโยชน์
ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

ตระหนักอีกด้วยถึงบทบาทสำคัญอย่างยิ่งที่สตรีมีต่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และยืนยันความต้องการเพื่อให้มีการเข้าร่วมอย่างเต็มที่โดยสตรีทุกระดับในการวางแผนนโยบายและการดำเนินการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ

เน้นความสำคัญของและความต้องการที่จะส่งเสริม ความร่วมมือระหว่างประเทศ, ภูมิภาคและทั่วโลก ระหว่างรัฐและองค์กร ระหว่างรัฐบาลระหว่างประเทศ และภาคเอกชน ในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์องค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพ

ยอมรับว่าบทบัญญัติเกี่ยวกับทรัพยากรการเงินทั้งใหม่และเพิ่มเติมและการเข้าถึงอย่างเหมาะสมซึ่งเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง อาจจะทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวง ในสมรรถนะของสังคม โลกที่จะบรรเทาความสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

ยอมรับอีกด้วยว่าบทบัญญัติพิเศษเป็นสิ่งที่ต้องการเพื่อที่จะสนองต่อความปรารถนาของประเทศกำลังพัฒนา รวมทั้งบทบัญญัติเกี่ยวกับทรัพยากรการเงินทั้งใหม่และเพิ่มเติม และการเข้าถึงอย่างเหมาะสมซึ่งเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง

รับทราบในการนี้ เจื่อนชีพพิเศษของประเทศพัฒนาแล้วหลังและรัฐที่เป็นเกาะขนาดเล็ก

ยอมรับว่าการลงทุนอย่างจริงจังเป็นที่ต้องการสำหรับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และ ยอมรับว่ามีมาตรการคาดหวังต่อผลกำไรทางสิ่งแวดล้อม, เศรษฐกิจและสังคม จากการลงทุนเหล่านี้

ตระหนักถึงการพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจและการกำจัดความยากจนว่าเป็นความสำคัญอันดับแรก และอยู่เหนือสิ่งอื่นใดของประเทศกำลังพัฒนา

สำนึกว่าการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งยวดในอันที่จะสนองความปรารถนาของประชากรโลกที่กำลังทวีจำนวนขึ้นทางด้านอาหาร, สุขภาพและอื่นๆ ซึ่งโดยเจตนาารมณ์ของการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ อย่างยั่งยืนนั้น การเข้าถึง และการแบ่งปันทั้งทรัพยากรพันธุกรรมและเทคโนโลยีเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

รับทราบว่า, ในที่สุดแล้ว, การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน จะเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างรัฐให้เข้มแข็งยิ่งขึ้นและมีคุณภาพการต่อต้านศัตรูสำหรับมวลมนุษยชาติ

ปรารถนาที่จะเสริมสร้างและทำให้การดำเนินงานระหว่างประเทศในการอนุรักษ์ความหลากหลายทาง ชีวภาพและการใช้ประโยชน์องค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนสมบูรณ์ขึ้น, และ

ตกลงใจที่จะอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน เพื่อผลประโยชน์ของ ชนรุ่นปัจจุบันและอนาคต

ได้ตกลงดังต่อไปนี้

มาตรา

1

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของอนุสัญญานี้, ซึ่งดำเนินการโดยสอดคล้องกับบทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง, ได้แก่ การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ, การใช้ประโยชน์องค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม, หมายถึงโดยการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเหมาะสมและโดยการถ่ายทอดเทคโนโลยี□ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม, โดยคำนึงถึงสิทธิทั้งหมดเหนือทรัพยากรและเทคโนโลยี, และโดยการสนับสนุนทุนอย่างเหมาะสม

มาตรา

2

การใช้คำศัพท์

ตามเจตนารมณ์ของอนุสัญญานี้

“ความหลากหลายทางชีวภาพ” หมายถึง การมีความผิดแผกแตกต่างระหว่างสิ่งมีชีวิตจากทุกแหล่ง□ รวมถึง, นอกเหนือจากสิ่งอื่นแล้ว, ระบบนิเวศทางบก, ทางทะเลและทางน้ำอื่นๆ และการประกอบ□รวมทางนิเวศ ซึ่งสิ่งมีชีวิตเป็นส่วนหนึ่งในนั้นด้วยในการนี้รวมถึงความหลากหลายภายในชนิดพันธุ์, ระหว่างชนิดพันธุ์และของระบบนิเวศ

“ทรัพยากรชีวภาพ” หมายถึงทั้งทรัพยากรพันธุกรรม, สิ่งมีชีวิตหรือส่วนใด ๆ ของสิ่งมีชีวิต, ประชา□กร, หรือองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิตของระบบนิเวศ ซึ่งมีประโยชน์หรือคุณค่าตามความเป็นจริง□และตามศักยภาพต่อมนุษยชาติ

“เทคโนโลยีชีวภาพ” หมายถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใดๆ ซึ่งใช้ระบบชีววิทยา, ใช้สิ่งมีชีวิตหรือ□ส่วนที่แยกออกจากสิ่งมีชีวิต, เพื่อทำให้หรือเปลี่ยนแปลงผลผลิตหรือกระบวนการสำหรับการใช้ทาง□วิทยาศาสตร์

“ประเทศแหล่งกำเนิดของทรัพยากรพันธุกรรม” หมายถึง ประเทศซึ่งเป็นเจ้าของทรัพยากรพันธุกรรม□เหล่านั้น ในสภาพตามถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ

“ประเทศซึ่งให้ทรัพยากรพันธุกรรม” หมายถึง ประเทศซึ่งสำรองทรัพยากรพันธุกรรมรวบรวมสะสม□ได้จากแหล่งซึ่งอยู่ในถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ, ในที่นี้หมายถึงรวมถึงประชากรของชนิดพันธุ์ทั้งที่□อยู่ในธรรมชาติและที่เลี้ยงหรือปลูก, หรือทรัพยากรพันธุกรรมที่ได้จากแหล่งซึ่งอยู่นอกถิ่นที่อยู่อาศัย□ตามธรรมชาติ ซึ่งอาจจะหรืออาจไม่ได้ถือกำเนิดในประเทศนั้น

“ชนิดพันธุ์ที่เสี่ยงหรือเพาะปลูก” หมายถึง ชนิดพันธุ์ซึ่งได้ผ่านขบวนการวิวัฒนาการ โดยได้รับอิทธิพล □
จากมนุษย์ เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของมนุษย์

“ระบบนิเวศ” หมายถึง ระบบรวมอันซับซ้อนซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ประกอบด้วยชุมชน □
ประชากรพืช, สัตว์ และจุลินทรีย์กับสภาพแวดล้อมที่ไม่มีชีวิตซึ่งอยู่ร่วมกัน แบบมีความสัมพันธ์ซึ่ง □
กันและกัน รวมกันเป็นหน่วยที่มีบทบาทหน้าที่

“การอนุรักษ์นอกถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ” หมายถึง การอนุรักษ์องค์ประกอบของความหลากหลาย □
ทางชีวภาพภายนอกถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตนั้นๆ

“สารพันธุกรรม” หมายถึง สารใดๆ ของพืช, สัตว์, จุลินทรีย์หรือแหล่งกำเนิดอื่นๆ ซึ่งบรรจุหน่วย □
ที่มีบทบาทหน้าที่ในการสืบทอดพันธุกรรม

“ทรัพยากรพันธุกรรม” หมายถึง สารพันธุกรรมซึ่งมีคุณค่าตามความเป็นจริงและตามศักยภาพ

“แหล่งที่อยู่อาศัย” หมายถึง สถานที่หรือประเภทของสถานที่ซึ่งสิ่งมีชีวิตหรือประชากรเกิดขึ้นตาม □
ธรรมชาติ

“สภาพในถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ” หมายถึง สภาพซึ่งทรัพยากรพันธุกรรมมีอยู่ในระบบนิเวศ □
และในแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติและสำหรับกรณีที่เป็นชนิดพันธุ์ที่เสี่ยงหรือปลูก, หมายถึง
ในสภาพแวดล้อมซึ่งชนิดพันธุ์เหล่านั้นได้ถูกพัฒนา จนมีลักษณะ/คุณสมบัติแตกต่างไปจากเดิม

“การอนุรักษ์ในถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ” หมายถึง การอนุรักษ์ระบบนิเวศและแหล่งที่อยู่อาศัย □
ตามธรรมชาติและ การบำรุงรักษาและการฟื้นคืนสภาพของประชากรของชนิดพันธุ์ที่สามารถอยู่รอด □
ได้ในสภาพแวดล้อมธรรมชาติ และสำหรับกรณีที่เป็นชนิดพันธุ์ที่เสี่ยงหรือปลูก, หมายถึง ใน
สภาพแวดล้อมซึ่งชนิดพันธุ์เหล่านั้นได้ถูกพัฒนาจนมีลักษณะ/คุณสมบัติแตกต่างไปจากเดิม

“พื้นที่คุ้มครอง” หมายถึง พื้นที่ซึ่งได้รับการกำหนดขอบเขตทางภูมิศาสตร์ ซึ่งถูกระบุให้หรือวาง □
ระเบียบให้และจัดการให้บรรลุวัตถุประสงค์พิเศษเฉพาะการอนุรักษ์

“องค์การมหาชนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค” หมายถึง องค์การที่ประกอบด้วยรัฐอธิปไตยใน □
ภูมิภาคใดก็ตาม ซึ่งรัฐสมาชิกได้มอบอำนาจที่เกี่ยวข้องกับเรื่องต่างๆ ที่อนุสัญญาครอบคลุมและซึ่ง □
ได้รับแต่งตั้งอย่างเป็นทางการ เพื่อลงนาม, ให้สัตยาบัน, ให้ความเห็นชอบหรือเข้าเป็นภาคีเพิ่มเติม
โดยสอดคล้องกับระเบียบวิธีการภายใน

“การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน” หมายถึง การใช้อุปกรณ์ประกอบความหลากหลายทางชีวภาพในวิถีทาง □
และด้วยอัตราที่ไม่นำไปสู่การลดลงของความหลากหลายทางชีวภาพในระยะยาว, ทั้งนี้โดยการรักษา □
ศักยภาพความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อสนองความต้องการและความปรารถนาของคนรุ่นปัจจุบัน □
และในอนาคต

“เทคโนโลยี” หมายถึง เทคโนโลยีชีวภาพ

มาตรา

3

หลักการ

รัฐมี, โดยสอดคล้องกับกฎบัตรสหประชาชาติและหลักกฎหมายระหว่างประเทศ, สิทธิอธิปไตยที่จะ ใช้ทรัพยากรของตนตามนโยบายสิ่งแวดล้อมของตนเอง, และตามความรับผิดชอบเพื่อให้หลักประกันว่ากิจกรรมในความรับผิดชอบหรือในความควบคุมไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมของรัฐอื่น หรือของพื้นที่นอกเหนืออาณาเขตของชาติ

มาตรา

4

ขอบเขตอาณาเขต

ภายใต้สิทธิของรัฐอื่นๆ, และยกเว้นดังที่ได้เสนอไว้ในอนุสัญญานี้, บทบัญญัติของอนุสัญญานี้ มีผลให้แต่ละภาคีนำไปใช้ในขอบเขต ดังต่อไปนี้

- เอ) ภายในพื้นที่ซึ่งอยู่ในอาณาเขตของชาติภาคีนั้น ในกรณีขององค์ประกอบของความหลากหลาย ทางชีวภาพ
- บี) ภายในพื้นที่ของอาณาเขตของชาติ หรือในพื้นที่นอกเหนืออาณาเขตของชาตินั้น ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการและกิจกรรม ซึ่งดำเนินการภายใต้อาณาเขตหรือการควบคุมของตน ทั้งนี้ โดยไม่คำนึงถึงว่าผลจะเกิดขึ้นที่ใด

มาตรา

5

ความร่วมมือ

แต่ละภาคีจักต้องดำเนินการ, ให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้และเท่าที่เหมาะสม, ร่วมมือกับภาคีอื่นๆ, โดยตรงหรือ, ในกรณีที่เหมาะสม, โดยผ่านองค์การระหว่างประเทศที่มีสมรรถภาพ, ในประเด็นเกี่ยวกับพื้นที่นอกเหนืออาณาเขตของชาติ และเกี่ยวกับเรื่องอื่นที่มีความสนใจร่วมกัน, เพื่อการอนุรักษ์และ การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

มาตรา

6

มาตรการทั่วไปสำหรับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

แต่ละภาคีจักต้อง, โดยสอดคล้องกับสถานการณ์และสมรรถนะของตน, ดำเนินการดังต่อไปนี้

- เอ) จัดทำกลยุทธ์, แผนการหรือโปรแกรมระดับชาติ เพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน, หรือปรับกลยุทธ์, แผนการหรือโปรแกรมให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายดังกล่าว ซึ่งจักต้องคำนึงถึง, นอกเหนือจากสิ่งอื่นแล้ว, มาตรการซึ่งกำหนดในอนุสัญญา ที่เกี่ยวข้องกับ ภาคีและ
- บี) ประสาน, ให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้และเท่าที่เหมาะสม, การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนให้เข้ากับแผน, โปรแกรมและนโยบายของหน่วยงานหรือแผนโปรแกรม, นโยบาย ร่วมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรา

7

การจำแนกระบุและการติดตามตรวจสอบ

แต่ละภาคีจักต้องดำเนินการ, ให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้และเท่าที่เหมาะสม, โดยเฉพาะตามความมุ่งหมายของมาตรา 8 และ 10, ดังต่อไปนี้

- เอ) จำแนกระบุองค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพที่สำคัญสำหรับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยพิจารณารายการซึ่งระบุตามประเภท ดังกำหนดในภาคผนวก I
- บี) ติดตามตรวจสอบ, ด้วยการเก็บตัวอย่างและเทคนิคอื่นๆ, องค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งระบุดังในอนุวรรค เอ) ข้างต้น, โดยให้ความสนใจเป็นพิเศษแก่องค์ประกอบที่จำเป็นจะต้องมีมาตรการอนุรักษ์เร่งด่วนและที่มีศักยภาพสูงสุดในการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
- ซี) จำแนกระบุกระบวนการและประเภทของกิจกรรมซึ่งมีหรือมีแนวโน้มว่าจะมีผลกระทบเสียหายอย่างสำคัญต่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และติดตามตรวจสอบผลนั้นด้วยการเก็บตัวอย่างและเทคนิคอื่นๆ และ
- ดี) อำนวยรักษาและจัดระบบ, โดยใช้กลไกใดๆ ก็ตาม, ข้อมูลซึ่งได้จากการจำแนกระบุและการติดตามตรวจสอบกิจกรรมดังอนุวรรค เอ), บี) และ ซี) ข้างต้น

มาตรา

8

การอนุรักษ์ในถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ

แต่ละภาคีจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้ให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้และเท่าที่เหมาะสม

- เอ) จัดตั้งระบบพื้นที่คุ้มครองหรือพื้นที่ซึ่งต้องการมาตรการพิเศษสำหรับอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ
- บี) จัดทำ, ในกรณีที่เกี่ยวข้อง, แนวทางสำหรับการเลือก, การจัดตั้ง, และการจัดการพื้นที่คุ้มครองหรือพื้นที่ซึ่งต้องการมาตรการพิเศษสำหรับอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ
- ซี) จัดระเบียบหรือจัดการทรัพยากรชีวภาพที่สำคัญสำหรับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพไม่ว่าอยู่ในหรือนอกพื้นที่คุ้มครอง เพื่อเป็นหลักประกันในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
- ดี) ส่งเสริมการคุ้มครองระบบนิเวศ, ถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ และอํารงรักษาประชากรของชนิดพันธุ์ที่สามารถดำรงชีวิตอยู่รอดในสภาพแวดล้อมธรรมชาติ
- อี) ส่งเสริมการพัฒนาที่เหมาะสมต่อสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาแบบยั่งยืนในพื้นที่ติดต่อกับพื้นที่คุ้มครอง เพื่อให้การคุ้มครองแก่พื้นที่นั้นต่อไป
- เอฟ) พื้นฟูและถนอมรักษาระบบนิเวศเสื่อมโทรมและส่งเสริมการบำรุงชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามใกล้จะสูญพันธุ์ โดยการวางแผนและดำเนินการตามแผนหรือกลยุทธ์การจัดการอื่นๆ
- จี) จัดตั้งหรืออํารงรักษาวิธีการที่จะจัดระเบียบ, จัดการหรือควบคุมความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์และการปล่อยสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงอันเป็นผลมาจากเทคโนโลยีชีวภาพซึ่งมีแนวโน้มที่จะเกิดผลกระทบเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม อันมีผลต่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความเสี่ยงที่จะเกิดอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์ด้วย
- เอช) ป้องกันการนำเข้าชนิดพันธุ์ต่างถิ่น, ควบคุมหรือกำจัดชนิดพันธุ์ต่างถิ่น ซึ่งคุกคามระบบนิเวศ, ถิ่นที่อยู่อาศัย, หรือชนิดพันธุ์อื่น
- ไอ) พยายามที่จะจัดวางเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการโดยสอดคล้องระหว่างการใช้ประโยชน์ในปัจจุบันกับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์องค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน
- เจ) ภายใต้กฎข้อบังคับแห่งชาติ, ให้ความเคารพ, ส่งเสริมและดำรงไว้ซึ่งความรู้ ประเพณีภูมิปัญญา และการปฏิบัติของชุมชนพื้นเมืองและท้องถิ่นซึ่งปรากฏในการดำเนินชีวิตที่สืบทอดมาตาม

- ประเพณี ซึ่งเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่าง
ยั่งยืนและส่งเสริมการประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางมากขึ้น ด้วยมีความเห็นชอบและการเข้าร่วม
ของผู้ทรงความรู้, เจ้าของประติษฐานกรรมและผู้ถือปฏิบัติต่างๆ และสนับสนุนการแบ่งปันอย่าง
เท่าเทียมซึ่งผลประโยชน์อันเกิดจากการใช้ประโยชน์ความรู้, ประติษฐานกรรมและการถือปฏิบัติต่างๆ
- เค) จัดทำหรือธำรงรักษากฎข้อบังคับที่จำเป็นและหรือบทบัญญัติระเบียบบังคับต่างๆ เพื่อการ
คุ้มครองชนิดพันธุ์และประชากรที่ถูกคุกคาม
- แอล) ในกรณีทีพิจารณาแล้วว่ามีความเสียหายที่สำคัญต่อความหลากหลายทางชีวภาพตามการ
ดำเนินงานตามมาตรา 7, ควบคุมหรือจัดการกระบวนการและกิจกรรมประเภทต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- เอ็ม) ร่วมมือในการจัดหาความสนับสนุนทางการเงินและอื่นๆ สำหรับการอนุรักษ์ในถิ่นที่อยู่อาศัย
ตามธรรมชาติ ดังได้กล่าวในอนุวรรค เอ) ถึง แอล) ข้างต้น, โดยเฉพาะอย่างยิ่งแก่ประเทศ
กำลังพัฒนา

มาตรา

9

การอนุรักษ์นอกถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ

แต่ละภาคีจักต้องดำเนินการดังต่อไปนี้ ให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้และเท่าที่เหมาะสม, และที่สำคัญ
โดยสอดคล้องกับมาตรการอนุรักษ์ในถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ

- เอ) ยอมรับนำมาตรการสำหรับอนุรักษ์องค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพนอกถิ่น
ที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติมาใช้, โดยเฉพาะประเทศซึ่งเป็นถิ่นกำเนิดขององค์ประกอบนั้น
- บี) จัดตั้งและธำรงรักษาลังเอื้ออำนวยในการอนุรักษ์และการวิจัยนอกถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ
เกี่ยวกับพืช สัตว์ และจุลินทรีย์, โดยเฉพาะในประเทศซึ่งเป็นถิ่นกำเนิดทรัพยากรพันธุกรรม
- ซี) ยอมรับนำมาตรการสำหรับบำรุงและฟื้นฟูชนิดพันธุ์ที่ใกล้จะสูญพันธุ์และมาตรการสำหรับ
นำกลับเข้าสู่ถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติเดิมของชนิดพันธุ์นั้นๆ มาใช้ภายใต้สภาพที่เหมาะสม
- ดี) จัดระเบียบและจัดการเกี่ยวกับการรวบรวมสะสมทรัพยากรชีวภาพจากถิ่นที่อยู่อาศัยตาม
ธรรมชาติ เพื่อจุดมุ่งหมายในการอนุรักษ์ในถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ โดยไม่คุกคามระบบนิเวศ
และเพื่อจุดมุ่งหมายในการอนุรักษ์ประชากรของชนิดพันธุ์ในถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ ยก
เว้นในกรณีที่มีความต้องการมาตรการอนุรักษ์นอกถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติแบบชั่วคราวเป็น
พิเศษ ภายใต้อนุวรรค ซี) ข้างต้นและ

- อี) ร่วมมือในการให้ความสนับสนุนทางการเงินและอื่นๆ เพื่อการอนุรักษ์นอกถิ่นที่อยู่อาศัยตาม □
ธรรมชาติ ดังได้กล่าวในอนุวรรค เอ) – ดี) และในการจัดตั้งและบำรุงรักษาลิขสิทธิ์อันเกี่ยวข้องใน □
การอนุรักษ์นอกถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติในประเทศกำลังพัฒนา

มาตรา

10

การใช้ประโยชน์องค์ประกอบของ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

แต่ละภาคีจึงต้องดำเนินการดังต่อไปนี้, *ให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้และเท่าที่เหมาะสม*

- เอ) ผลสานการพิจารณาการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพเข้ากับการตัดสินใจ
ระดับชาติ
- บี) ยอมรับนำมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรชีวภาพมาใช้ เพื่อหลีกเลี่ยง หรือลดผลกระทบ
เสียหายที่มีต่อความหลากหลายทางชีวภาพ
- ซี) ส่งเสริมและส่งเสริมการใช้ทรัพยากรชีวภาพตามธรรมเนียมนิยม โดยสอดคล้องกับการ
ถือปฏิบัติตามชนบประเพณีวัฒนธรรม ซึ่งเหมาะสมตามเงื่อนไขที่จำเป็นในการอนุรักษ์หรือการ □
ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
- ดี) สนับสนุนประชากรท้องถิ่นในการจัดทำและดำเนินกิจกรรมเพื่อแก้ไขในพื้นที่เสื่อมโทรม ซึ่งความ □
หลากหลายทางชีวภาพถูกทำลายจนลดน้อยลง
- อี) สนับสนุนความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐบาลและภาคเอกชนในการพัฒนาวิธีการเพื่อการ
ใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน

มาตรา

11

มาตรการสร้างเสริมแรงจูงใจ

แต่ละภาคีจึงต้องดำเนินการ, *ให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้และเท่าที่เหมาะสม*, นำเอามาตรการ ที่
เหมาะสมทางด้านเศรษฐกิจและสังคมมาใช้ ซึ่งมาตรการเหล่านี้เป็นเสมือนแรงจูงใจเพื่อการอนุรักษ์ □
และการใช้ประโยชน์องค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

มาตรา

12

การวิจัยและการฝึกอบรม

ภาคี โดยคำนึงถึงความต้องการพิเศษของประเทศกำลังพัฒนา, จักต้อง

- เอ) จัดวางและอำนวยการรักษาโปรแกรมเพื่อการศึกษาทางวิทยาศาสตร์และทางวิชาการ และการฝึกอบรมไว้ในมาตรการเพื่อการจำแนกระบุ การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ และองค์ประกอบอย่างยั่งยืน และให้ความสนับสนุนแก่การศึกษาและการวิจัยนั้นๆ สำหรับความต้องการ โดยเฉพาะของประเทศกำลังพัฒนา
- บี) ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิจัยที่อุทิศให้แก่การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน, โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศกำลังพัฒนา, ให้สอดคล้องกับมติของสมัชชาภาคี ซึ่งดำเนินสืบเนื่องจากข้อเสนอแนะของคณะที่ปรึกษาทางวิทยาศาสตร์, วิชาการและเทคโนโลยี
- ซี) เพื่อดำเนินการสืบเนื่องตามบทบัญญัติของมาตรา 16, 18 และ 20, ส่งเสริมและร่วมมือในการใช้ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ในการวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพในการพัฒนาวิธีการเพื่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน

มาตรา

13

การให้การศึกษาและการความตระหนักแก่สาธารณชน

ภาคีจักต้อง

- เอ) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความเข้าใจในความสำคัญของ, และมาตรการที่ต้องการเพื่อ, การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ, เช่นเดียวกับการถ่ายทอดเผยแพร่ผ่านสื่อ, และการสอดคล้องทั่วข้อเหล่านี้ไว้ในโปรแกรมการศึกษา และ
- บี) ร่วมมือ, *เท่าที่เหมาะสม,* กับรัฐอื่นๆ และองค์การระหว่างประเทศในการพัฒนาโปรแกรมการศึกษาและการเสริมสร้างความตระหนักแก่สาธารณชนเกี่ยวกับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

มาตรา

14

การประเมินผลกระทบและการลดผลกระทบเสียหาย

1. แต่ละภาคี จักต้องดำเนินการ, *ให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้และเท่าที่เหมาะสม, ดังต่อไปนี้*
 - เอ) นำระเบียบวิธีการที่เหมาะสมเข้าไปใช้ ซึ่งต้องการให้ประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการ ต่างๆ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะมีผลเสียหายที่สำคัญต่อความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งนี้ โดยคำนึง ถึงการหลีกเลี่ยงหรือการลดผลนั้นๆ และ, *ในกรณีที่เหมาะสม, ยอมให้สาธารณชนมีส่วนร่วม ในวิธีการดังกล่าว*
 - บี) นำการจัดการที่เหมาะสมเข้าไปใช้เพื่อให้หลักประกันว่า ผลลัพธ์ทางสิ่งแวดล้อมสืบเนื่องจาก โปรแกรมและนโยบายของภาคีนั้นๆ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะมีผลกระทบเสียหายที่สำคัญต่อความหลากหลายทางชีวภาพ ได้รับการพิจารณาทันการณ์
 - ซี) ส่งเสริม, บนพื้นฐานการเอื้ออำนวยผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน, การแจ้งให้ทราบ, การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและการปรึกษาหารือเกี่ยวกับกิจกรรมภายใต้ดูแลอาณัติหรือการควบคุม ซึ่งมี แนวโน้มที่จะมีผลเสียหายอย่างสำคัญต่อความหลากหลายทางชีวภาพของรัฐอื่น หรือในพื้นที่ นอกเหนือดูแลอาณัติของชาติตน, โดยการสนับสนุนให้มีข้อตกลงการดำเนินงานร่วมแบบ ทวิภาคี, ภูมิภาคหรือพหุภาคี, *เท่าที่เหมาะสม*
 - ดี) ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรือมีอันตรายหรือความเสียหายร้ายแรง, เกิดขึ้นภายใต้ดูแลอาณัติหรือ การควบคุมของประเทศนั้นๆ, ซึ่งมีผลต่อความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ภายใต้ดูแลอาณัติ ของรัฐอื่นหรือในพื้นที่นอกเหนือดูแลอาณัติของชาตินั้นๆ, แจ้งรัฐที่มีแนวโน้มจะได้รับผลของ อันตรายหรือความเสียหายนั้นโดยทันที, เช่นเดียวกับริเริ่มการปฏิบัติงานที่จะป้องกันหรือลด อันตรายหรือความเสียหายนั้น และ
 - อี) ส่งเสริมการดำเนินงานระดับชาติเกี่ยวกับการสนองตอบโดยเร่งด่วนต่อกิจกรรมหรือเหตุการณ์, ไม่ ว่าจะเกิดขึ้นโดยธรรมชาติหรืออื่นๆ, ซึ่งมีอันตรายอย่างร้ายแรงหรือฉุกเฉินต่อความหลากหลาย ทางชีวภาพ และสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อให้ส่งกำลังสำรองช่วยเหลือความ พยายามระดับชาตินั้นๆ และเพื่อวางแผนฉุกเฉินร่วมกัน ทั้งนี้ ในกรณีที่เหมาะสมและได้รับ การตกลงจากรัฐต่างๆ หรือองค์การผลานทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง
2. สมัชชาภาคีจักต้องตรวจสอบ, โดยศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับรับผิดชอบและการแก้ไขปัญหา, ซึ่งรวมทั้งการฟื้นฟูให้คืนสภาพเดิมและการชดเชยความเสียหายต่อความหลากหลายทางชีวภาพ, ยกเว้นในกรณีซึ่งความรับผิดชอบนั้นเป็นเรื่องภายในอย่างแท้จริง

มาตรา

15

การเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรม

1. โดยตระหนักถึงสิทธิอธิปไตยของรัฐเหนือทรัพยากรธรรมชาติของตน อำนาจในการพิจารณา กำหนดการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมขึ้นอยู่กับรัฐบาลแห่งชาติและอยู่ภายใต้กฎระเบียบของชาตินั้นๆ
2. แต่ละภาคีจะต้องพยายามสร้างเงื่อนไขเพื่อเอื้ออำนวยในการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรม สำหรับ การใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมต่อสิ่งแวดล้อมโดยภาคีอื่นๆ และไม่วางข้อจำกัดซึ่งขัดแย้งต่อวัตถุประสงค์ของอนุสัญญา
3. ตามเจตนารมณ์ของอนุสัญญา ทรัพยากรพันธุกรรมซึ่งถูกจัดทำให้โดยภาคี, ดังได้อ้างถึงใน มาตรา 16 และมาตรา 19, เป็นเฉพาะทรัพยากรซึ่งถูกจัดทำให้โดยภาคี ซึ่งเป็นประเทศถิ่นกำเนิดของทรัพยากรนั้น หรือโดยภาคีซึ่งได้รับทรัพยากรพันธุกรรมนั้นมาโดยสอดคล้องกับอนุสัญญาฉบับนี้
4. การเข้าถึง, ในกรณีที่ได้รับอนุญาต, จะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกันและอยู่ ภายใต้ บทบัญญัติของมาตรานี้
5. การเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมจะต้องอยู่ภายใต้การเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้าของภาคีซึ่ง ให้ทรัพยากรนั้น นอกเสียจากในกรณีที่ภาคนั้นพิจารณาเป็นประการอื่น
6. แต่ละภาคี จะต้องพยายามที่จะจัดทำและดำเนินการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งใช้ทรัพยากร พันธุกรรม ที่ภาคีอื่นๆ จัดหาให้ โดยการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่, หากเป็นไปได้ทำการวิจัยภายในภาคนั้นๆ
7. แต่ละภาคีจะต้องดำเนินการทางกฎหมาย, การบริหาร หรือนโยบาย, *เท่าที่เหมาะสม,* และโดยสอดคล้องกับมาตรา 16 และ 19 และ, ในกรณีที่จำเป็น, โดยผ่านกลไกการเงิน ซึ่งกำหนด โดยมาตรา 20 และ 21 ทั้งนี้ด้วยเจตนารมณ์เพื่อแบ่งปันในวิถีทางที่ยุติธรรมและเท่าเทียม ซึ่งผล ของการวิจัยและการพัฒนา และซึ่งผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรมทาง การพาณิชย์และอื่นๆ กับภาคี ที่ได้ให้ทรัพยากรนั้น การแบ่งปันนั้นๆ จะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไข ที่ได้รับการตกลงร่วมกัน

มาตรา

16

การเข้าถึงและการถ่ายทอดเทคโนโลยี

1. แต่ละภาคี, โดยตระหนักว่าเทคโนโลยีหมายถึงรวมถึงเทคโนโลยีชีวภาพและทั้งการเข้าถึงและการถ่ายทอดเทคโนโลยีระหว่างภาคีเป็นสิ่งจำเป็นขาดเสียมิได้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของอนุสัญญานี้, ดำเนินการภายใต้บทบัญญัติของมาตรานี้เพื่อจัดทำให้และ/หรือ เอื้ออำนวยแก่การเข้าถึงเพื่อและถ่ายทอดไปยังภาคีอื่นๆ ซึ่งเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน หรือเทคโนโลยีที่ใช้ประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรมและไม่เป็นต้นเหตุให้เกิดความเสียหายอย่างสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม
2. การเข้าถึงและการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่อ้างถึงในวรรค 1 ข้างต้น ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนาจำเป็นต้องถูกจัดให้และเอื้ออำนวยภายใต้เงื่อนไขที่ยุติธรรมและเป็นที่ยอมรับมากที่สุด หมายถึงภายใต้เงื่อนไขแบบผ่อนปรนหรือแบบสิทธิพิเศษ, ในกรณีที่ได้ตกลงร่วมกัน, และในกรณีที่ทำเป็น, โดยสอดคล้องกับกลไกทางการเงิน ซึ่งกำหนดโดยมาตรา 20 และ 21 สำหรับกรณีและเทคโนโลยีอยู่ภายใต้การคุ้มครองของสิทธิบัตรและสิทธิทรัพย์สินทางปัญญาอื่นๆ การเข้าถึงและการถ่ายตอดนั้นจำเป็นต้องถูกจัดให้อยู่ภายใต้เงื่อนไข ซึ่งเป็นที่ยอมรับและสอดคล้องกับการคุ้มครองสิทธิทรัพย์สินทางปัญญาอย่างพอเพียงและอย่างมีประสิทธิภาพ การประยุกต์ใช้ย่อหน้านี้จำเป็นต้องสอดคล้องกับวรรค 3, 4 และ 5 ข้างล่างนี้
3. แต่ละภาคีจำเป็นต้องดำเนินการทางกฎหมาย ด้านการบริหาร หรือนโยบาย, *เท่าที่เหมาะสม,* ด้วยความมุ่งหมายว่าภาคี, โดยเฉพาะซึ่งเป็นประเทศกำลังพัฒนา, ที่จัดทำให้ทรัพยากรพันธุกรรมที่ได้รับการจัดให้เข้าถึงและรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีซึ่งใช้ประโยชน์ทรัพยากรเหล่านั้น ภายใต้เงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกันทั้งนี้หมายถึงรวมถึงเทคโนโลยีซึ่งถูกคุ้มครองโดยสิทธิบัตรและสิทธิทรัพย์สินทางปัญญาอื่นๆ, ในกรณีที่ทำเป็น, โดยบทบัญญัติของมาตรา 20 และ 21 และโดยสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศและสอดคล้องกับวรรค 4 และ 5 ข้างล่างนี้
4. แต่ละภาคีจำเป็นต้องดำเนินการทางกฎหมาย, การบริหาร หรือ นโยบาย, *เท่าที่เหมาะสม,* ด้วยจุดมุ่งหมายว่าภาคีเอกชนจำเป็นต้องเอื้ออำนวยในการเข้าถึง, แก่การพัฒนาาร่วมกัน และการถ่ายทอดเทคโนโลยี ซึ่งอ้างถึงในวรรค 1 ข้างต้น เพื่อผลประโยชน์สำหรับทั้งสถาบันภาครัฐและภาคเอกชน และในการนี้จำเป็นต้องปฏิบัติตามพันธกรณี ซึ่งรวมอยู่ในวรรค 1, 2 และ 3 ข้างต้น
5. ภาคี, โดยตระหนักว่าสิทธิบัตรและสิทธิทรัพย์สินทางปัญญาอื่นๆ อาจมีอิทธิพลต่อการดำเนินการตามอนุสัญญานี้, จำต้องให้ความร่วมมือในการนี้ภายใต้กฎระเบียบแห่งชาติและกฎหมายระหว่างประเทศ เพื่อที่จะเป็นหลักประกันว่าสิทธิอื่นๆ ได้รับการสนับสนุนและไม่ขัดแย้งต่อวัตถุประสงค์ของอนุสัญญา

มาตรา

17

การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร

1. ภาครัฐต้องเอื้ออำนวยในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารจากทุกแหล่งของรัฐที่สามารถจัดหาข้อมูลให้ได้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน, ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความต้องการเป็นพิเศษของประเทศกำลังพัฒนา
2. การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารดังกล่าว จำต้องรวมถึงการแลกเปลี่ยนผลการวิจัยทางวิชาการ, วิทยาศาสตร์และสังคมเศรษฐกิจ, เช่นเดียวกับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโปรแกรมการฝึกอบรมและการสำรวจ, ความรู้พิเศษเฉพาะ, ความรู้พื้นบ้านและความรู้ที่สืบทอดมาตามประเพณี และประกอบร่วมกับเทคโนโลยีดังข้างถึงในมาตรา 16, วรรค 1 ในกรณีนี้ จำต้อง, *ในกรณีที่เป็นไปได้, รวมถึง* การส่งข้อมูลข่าวสารกลับสู่ประเทศเดิมด้วย

มาตรา

18

ความร่วมมือทางวิชาการและวิทยาศาสตร์

1. ภาครัฐต้องส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศทางวิชาการและวิทยาศาสตร์ในสาขาการ อนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ, *ในกรณีที่มีความจำเป็น, โดยผ่านสถาบัน* ระหว่างประเทศและระดับชาติที่เหมาะสม
2. แต่ละภาครัฐต้องส่งเสริมความร่วมมือทางวิชาการและวิทยาศาสตร์กับภาคอื่นๆ, โดยเฉพาะ ประเทศกำลังพัฒนา, ในการอนุวัติอนุสัญญา, นอกเหนือจากสิ่งอื่นแล้ว, โดยผ่านการจัดทำและการ ดำเนินการตามนโยบายแห่งชาติในการส่งเสริมความร่วมมือนั้น ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษแก่การ พัฒนา และการเสริมสร้างสมรรถนะของชาติ, โดยวิถีทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการเสริม สร้างในระดับสถาบันองค์กร
3. สมัชชาภาคี, ในการประชุมครั้งแรก, จำต้องกำหนดว่าจะจัดตั้งกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และเทคนิคอย่างไร เพื่อส่งเสริมและเอื้ออำนวยแก่ความร่วมมือทางวิชาการและวิทยาศาสตร์
4. ภาครัฐต้อง, *โดยสอดคล้องกฎหมายและนโยบายของชาติ, สนับสนุนและจัดทำวิธีการสำหรับ* ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยี, รวมทั้ง เทคโนโลยีพื้นบ้านและเทคโนโลยีที่สืบทอดมาตามประเพณี, ทั้งนี้ เพื่อดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของอนุสัญญานี้ สำหรับเจตนารมณ์ประการนี้, ภาครัฐต้องส่งเสริมความร่วมมือในการฝึกอบรมบุคลากรและในการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญด้วย

5. ภาคี จักต้อง, ภายใต้ความตกลงร่วมกัน, ส่งเสริมการจัดตั้งโปรแกรมการวิจัยร่วมและการดำเนินกิจการร่วมในการพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของอนุสัญญานี้

มาตรา

19

การควบคุมดูแลเทคโนโลยีชีวภาพ และการจัดสรรผลประโยชน์

1. แต่ละภาคีจักต้องดำเนินมาตรการทางกฎหมาย, การบริหาร หรือนโยบาย, *เท่าที่เหมาะสม* อันที่จะทำให้ภาคีเข้ามีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพในกิจกรรมการวิจัยทางเทคโนโลยีชีวภาพ, โดยเฉพาะ อย่างยิ่งประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งได้จัดทำให้ทรัพยากรพันธุกรรมสำหรับการวิจัยนั้น, และหากเป็นไปได้ทำการวิจัยภายในภาคีนั้นๆ
2. แต่ละภาคีจักต้องดำเนินมาตรการที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติทั้งปวง เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้ภาคี โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศกำลังพัฒนา, ได้เข้าถึงตามลำดับก่อนหลัง, ซึ่งผลลัพธ์และผลประโยชน์ ที่ได้จากเทคโนโลยีชีวภาพซึ่งใช้ทรัพยากรชีวภาพที่ภาคีเหล่านั้นได้จัดทำให้ ทั้งนี้บนพื้นฐานแห่งความยุติธรรมและความเสมอภาค การเข้าถึงนั้นๆ จักต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ได้รับการตกลงร่วมกัน
3. ภาคีจักต้องพิจารณาถึงความจำเป็นที่จะต้องมีพิธีสารและรูปแบบของพิธีสาร โดยจัดวางระเบียบวิธีการที่เหมาะสม ซึ่งรวมทั้ง, โดยเฉพาะอย่างยิ่ง, การเห็นชอบที่ได้แจ้งล่วงหน้าในเรื่องเกี่ยวกับ การถ่ายทอดอย่างปลอดภัย การดูแล และการใช้ประโยชน์สิ่งมีชีวิตที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงอันเป็น ผลมาจากเทคโนโลยีชีวภาพอันอาจมีผลเสียต่อการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยิ่งยด
4. แต่ละภาคีจักต้องดำเนินงานโดยตรงหรือโดยมอบหมายให้บุคคลใดๆ ทางด้านกฎหมายหรือทาง ด้านธรรมชาติ ดำเนินงานภายใต้ดุลอาญาของตนเกี่ยวกับจัดทำให้สิ่งมีชีวิตตั้งได้อย่างถึงในวรรค 3 ข้างต้น, จัดให้มีข้อมูลซึ่งพอหาได้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์และกฎระเบียบความปลอดภัย ซึ่ง ภาคีเป็นผู้กำหนด เพื่อการควบคุมดูแลสิ่งมีชีวิตนั้นๆ, เช่นเดียวกับจัดให้มีข้อมูลที่ได้เกี่ยวกับผลกระทบเสียหายนี่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นจากสิ่งมีชีวิต โดยเฉพาะชนิดซึ่งเป็นทั้งกลวิเทศแก่ภาคี ซึ่งสิ่งมีชีวิตนั้นๆ จะถูกนำเข้าไป

มาตรา

20

ทรัพยากรการเงิน

1. แต่ละภาคีดำเนินการเพื่อให้, โดยสอดคล้องกับสมรรถภาพของตน, การสนับสนุนทางการเงิน และแรงจูงใจสำหรับกิจกรรมในชาติซึ่งมีเจตนาที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของอนุสัญญานี้ ทั้งนี้โดย สอดคล้องกับแผนการ, ลำดับความสำคัญและโปรแกรมของชาตินั้นๆ
2. ภาคีประเทศที่พัฒนาแล้ว จัดจัดทาทรัพยากรการเงิน ทั้งที่ใหม่และเพิ่มเติมเพื่ออำนวยความสะดวก ประเทศที่กำลังพัฒนาได้ชำระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นครบเต็มจำนวนตามที่ได้ตกลงไว้ เพื่อการดำเนิน มาตรการให้บรรลุผลสำเร็จตามข้อผูกพันของอนุสัญญานี้ และเพื่อให้ได้รับผลประโยชน์จาก บทบัญญัติของอนุสัญญา ซึ่งมีความใช้จ่ายที่ได้ตกลงกันระหว่างภาคีประเทศกำลังพัฒนา กับสถาบัน ตามที่ได้อ้างถึงในมาตรา 21, ทั้งนี้โดยสอดคล้องกับนโยบาย, กลยุทธ์, ลำดับความสำคัญของ โปรแกรม, และกฎเกณฑ์ความเหมาะสม และรายการระบุค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น ซึ่งสมาชิกภาคีได้จัดทำ ขึ้น ภาคีอื่น, รวมทั้งประเทศซึ่งได้ผ่านเข้าสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจการตลาดอาจสมัครใจ รับการระดมตามข้อผูกพันของภาคีประเทศพัฒนาแล้ว ตามความมุ่งหมายของมาตรานี้, สมาชิกภาคี จัดจัดทำรายการนามภาคีประเทศพัฒนาแล้ว และภาคีอื่นซึ่งสมัครใจรับการระดมตามพันธกรณีของภาคี ประเทศพัฒนาแล้วในการประชุมครั้งแรก สมาชิกภาคีจักพิจารณาทบทวนเป็นระยะและหากจำเป็น จักแก้ไขรายการนั้น การบริจาคจากประเทศอื่นและแหล่งอื่นบนพื้นฐานแห่งความสมัครใจจะได้รับ การส่งเสริมด้วยการดำเนินการตามพันธสัญญาที่จักต้องคำนึงถึงความต้องการเกี่ยวกับกองทุนที่ พอเพียง, คาดหวังได้, และหมุนเวียนทันเวลา และความสำคัญของการแบ่งปันรับการระดมระหว่างภาคี ซึ่งเป็นผู้บริจาคตั้งระบุนามในรายการ
3. ภาคีประเทศพัฒนาแล้วอาจให้, และภาคีประเทศกำลังพัฒนาจักใช้ให้เป็นประโยชน์, ทรัพยากร การเงิน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามอนุสัญญานี้ โดยผ่านช่องทางแบบทวิภาคี, ภูมิภาค หรือพหุภาคีอื่นๆ ด้วย
4. ขอบเขตที่ภาคีประเทศกำลังพัฒนาจะดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพตามพันธสัญญาภายใต้ อนุสัญญานี้ จะขึ้นอยู่กับดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพของภาคีประเทศพัฒนาแล้วตาม พันธสัญญาของตนภายใต้อนุสัญญานี้ ที่เกี่ยวข้องกับการทรัพยากรการเงินและการถ่ายทอดเทคโนโลยี และจะคำนึงอย่างเต็มที่ถึงความจริงที่ว่า การพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมและการกำจัดความ ยากจนเป็นความสำคัญอันดับแรกและเหนืออื่นใด สำหรับภาคีประเทศกำลังพัฒนา
5. ภาคีจักต้องคำนึงอย่างเต็มที่ถึงความต้องการโดยเฉพาะเจาะจงและสถานการณ์พิเศษของ ประเทศที่พัฒนาแล้วหลังในการดำเนินกิจกรรมของประเทศนั้นซึ่งเกี่ยวข้องกับการสนับสนุน และการถ่ายทอดเทคโนโลยี

6. ภาคีจกพิจารณาสถานภาพพิเศษอันเป็นผลจากการที่ความหลากหลายทางชีวภาพมีความเป็นอิสระทั้งในด้านการกระจายตัวและทำเลที่ตั้ง ซึ่งเกิดในภาคีประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะรัฐ□ ที่เป็นเกาะเล็ก ๆ
7. ควรพิจารณาด้วยถึงสถานการณ์พิเศษของประเทศกำลังพัฒนา รวมถึงประเทศที่มีสภาพแวดล้อมเปราะบางที่สุด ดังเช่น ประเทศในเขตทะเลทรายและกึ่งทะเลทราย, พื้นที่ชายฝั่งและภูเขา

มาตรา

21

กลไกการเงิน

1. จักต้องมีกลไกสำหรับบทบัญญัติของทรัพยากรการเงินแก่ภาคีประเทศกำลังพัฒนา, ตามความ□ มุ่งหมายของอนุสัญญานี้ บนพื้นฐานของการให้เปล่าหรือให้แบบผ่อนปรน ซึ่งสิ่งที่จะเป็นดังบรรยายในมาตรานี้กลไกจักมีบทบาทหน้าที่ภายใต้ขอบเขตอำนาจและการแนะนำของสมัชชาภาคี□ และจักมีภาระที่ต้องชี้แจงการดำเนินงานต่อสมัชชาภาคี ทั้งนี้ตามความมุ่งหมายของอนุสัญญานี้ การดำเนินการของกลไกจักกระทำโดยสถาบัน ดังที่สมัชชาได้มีมติแต่งตั้งในการประชุมครั้งแรกตามความมุ่งหมายของอนุสัญญานี้ สมัชชาภาคีจักกำหนดนโยบาย, กลยุทธ์, ลำดับความสำคัญ□ ของโปรแกรมและกฎเกณฑ์สำหรับความเหมาะสม ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์□ ทรัพยากรนั้น ในการบริจาคมพิจารณาถึงความต้องการในเรื่องความคาดหวังได้, ความพอเพียงและการหมุนเวียนทันเวลา ของเงินทุนดังได้อ้างถึงในมาตรา 20 ทั้งนี้ โดยสอดคล้องกับปริมาณ□ ทรัพยากรที่ต้องการ ซึ่งสมัชชาภาคีจะกำหนดเป็นระยะ และความสำคัญของการแบ่งปันรับภาระระหว่างประเทศผู้บริจาค ดังระบุในรายการที่อ้างถึงในมาตรา 20, วรรค 2 การบริจาคมโดยสมัครใจอาจกระทำได้ โดยภาคีประเทศพัฒนาแล้ว และโดยประเทศอื่นและแหล่งอื่น กลไกจักดำเนินการภายในระบบการปกครองที่เป็นประชาธิปไตยและโปร่งใส
2. สืบเนื่องจากวัตถุประสงค์ของอนุสัญญา สมัชชาภาคีจักต้องกำหนดนโยบาย, กลยุทธ์และลัทธิ□ ความสำคัญของโปรแกรม เช่นเดียวกับกฎเกณฑ์โดยละเอียดและแนวทางสำหรับความเหมาะสมในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรการเงิน รวมทั้ง การติดตามตรวจสอบและประเมินคุณ□ ค่าการใช้ประโยชน์นั้น ด้วยความสม่ำเสมอ สมัชชาภาคีจักต้องตัดสินใจในการจัดการให้มีผลการดำเนินงานในวรรค 1 ข้างต้น หลังจากได้มีการปรึกษาหารือกับสถาบันซึ่งได้รับมอบหมายในการดำเนิน□ กลไกทางการเงินแล้ว
3. สมัชชาภาคี จักต้องพิจารณาบทวนประสิทธิผลของกลไก ที่ได้จัดตั้งขึ้นภายในมาตรานี้ ซึ่ง□ รวมถึงกฎเกณฑ์และแนวทางดังได้อ้างถึงในวรรค 2 ข้างต้น ภายในระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 2 ปี หลังจากอนุสัญญา มีผลบังคับใช้และต่อนั้นด้วยความสม่ำเสมอ บนพื้นฐานของการพิจารณาบทวน□ นั้นจักต้องดำเนินการอย่างเหมาะสมเพื่อปรับปรุงประสิทธิผลของกลไกหากจำเป็น

4. ภาครัฐต้องพิจารณาเสริมสร้างระบบการเงินที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อสนับสนุนให้ทรัพยากรการเงินสำหรับการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

มาตรา

22

ความสัมพันธ์กับอนุสัญญาระหว่างประเทศอื่นๆ

1. บทบัญญัติของอนุสัญญานี้ จะไม่มีผลต่อสิทธิและข้อผูกพันของภาคีใด อันเกิดจากความตกลงระหว่างประเทศใดๆ ที่มีอยู่แล้ว ยกเว้นในกรณีที่ใช้สิทธิและข้อผูกพันเหล่านั้น เป็นผลให้เกิดความเสียหายร้ายแรงหรือการคุกคามต่อความหลากหลายทางชีวภาพ
2. ภาครัฐต้องดำเนินการตามอนุสัญญานี้ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทางทะเล โดยสอดคล้องกับสิทธิและข้อผูกพันของรัฐ ที่อยู่ภายใต้กฎหมายทางทะเล

มาตรา

23

สมัชชาภาคี

1. โดยนัยนี้สมัชชาภาคีจึงได้รับการจัดตั้งขึ้น การประชุมครั้งแรกของสมัชชาภาคีจัดต้องถูกเรียกประชุม โดยผู้อำนวยการบริหารโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ ภายในไม่เกินหนึ่งปีหลังจากอนุสัญญานี้ มีผลบังคับใช้ ต่อจากนั้นการประชุมสามัญของสมัชชาภาคีจัดต้องมีขึ้นในช่วงระยะเวลาที่สม่ำเสมอ ซึ่งจะได้รับการพิจารณาจากสมัชชาภาคีในการประชุมครั้งแรก
2. การประชุมพิเศษของสมัชชาภาคีจัดต้องมีขึ้นในเวลาอื่นๆ ที่สมัชชาภาคีเล็งเห็นว่ามีความจำเป็น หรือตามคำขอร้องเป็นลายลักษณ์อักษรจากภาคีใดๆ ทั้งนี้ กำหนดให้ดำเนินการภายในหกเดือนหลังจากที่ภาคีได้รับทราบจากสำนักเลขาธิการ และจัดต้องได้รับความเห็นชอบอย่างน้อยจากหนึ่งในสามของภาคีก่อน
3. สมัชชาภาคีจัดต้องได้รับมติเห็นชอบและยอมรับกฎเกณฑ์ของขั้นตอนวิธีการสำหรับสมัชชาภาคีเองและสำหรับคณะกรรมการซึ่งสมัชชาภาคีอาจตั้งขึ้นเช่นเดียวกับกฎเกณฑ์ทางการเงินซึ่งครอบคลุมการให้ทุนสนับสนุนสำนักเลขาธิการ ในการประชุมสามัญจัดต้องมีกรรับรองงบประมาณเพื่อนำไปใช้ตามช่วงระยะหนึ่ง จนกว่าการประชุมสามัญครั้งต่อไปจะมาถึง
4. สมัชชาภาคีจัดต้องควบคุมการพิจารณาทบทวนการดำเนินการตามอนุสัญญา และเพื่อความมุ่งหมายดังนี้ จัดต้อง

- เอ) กำหนดรูปแบบ และช่วงระยะเวลาในการถ่ายทอดข้อมูลที่ภาคีจะต้องเสนอตามมาตรา 26 และ พิจารณาข้อมูลนั้นเช่นเดียวกับรายงานซึ่งคณะกรรมการใดๆ เป็นผู้เสนอ
- บี) พิจารณาทบทวนข้อเสนอแนะทางวิทยาศาสตร์, วิชาการและเทคโนโลยีเกี่ยวกับความหลากหลาย ทางชีวภาพ ซึ่งเสนอโดยสอดคล้องกับมาตรา 25
- ซี) พิจารณาและยอมรับ, หากเป็นที่ต้องการ, พิธีสารมาใช้โดยสอดคล้องกับมาตรา 28
- ดี) พิจารณาและยอมรับ, หากเป็นที่ต้องการ, ข้อแก้ไขปรับปรุงอนุสัญญานับนี้ และภาคผนวก มาใช้, โดยสอดคล้องกับมาตรา 29 และ 30
- อี) พิจารณาข้อแก้ไขปรับปรุงในพิธีสารใดๆ เช่นเดียวกันกับในภาคผนวกใดๆ นอกจากนั้น, และ, หากตัดสินใจดังนั้น, เสนอแนะการยอมรับ ต่อภาคีของพิธีสารที่เกี่ยวข้อง
- เอฟ) พิจารณาและยอมรับ, หากเป็นที่ต้องการ, ภาคผนวกเพิ่มเติมแก่อนุสัญญานับนี้มาใช้, โดย สอดคล้องกับมาตรา 30
- จี) จัดตั้งคณะกรรมการดังกล่าว, โดยเฉพาะเพื่อให้ข้อเสนอแนะทางวิทยาศาสตร์และวิชาการ หากดูเสมือนว่ามีความจำเป็นเพื่อการดำเนินการตามอนุสัญญานับนี้
- เอช) ติดต่อประสานงาน, ผ่านสำนักเลขาธิการ, กับองค์กรบริหารสำหรับอนุสัญญาต่างๆ ที่เกี่ยวกับ ประเด็นต่างๆ ที่ครอบคลุมในอนุสัญญานับนี้ โดยพิจารณาถึงการวางรูปแบบความร่วมมือ ระหว่างองค์กรดังกล่าว, และ
- ไอ) พิจารณาและดำเนินการเพิ่มเติมใดๆ ที่อาจจำเป็นเพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายของอนุสัญญานับนี้ ตามประสบการณ์ที่ได้รับจากการดำเนินงานของอนุสัญญา
5. สหประชาชาติ, หน่วยงานพิเศษของสหประชาชาติและหน่วยงานการพลังงานปรมาณูระหว่าง ประเทศ เช่นเดียวกับรัฐใดๆ ซึ่งมีใช้ภาคีในอนุสัญญานับนี้ อาจส่งผู้แทนเข้าสังเกตการณ์ในการ ประชุมสมัชชาภาคีได้ องค์กรหรือหน่วยงานอื่นๆ ไม่ว่าจะ เป็นของราชการหรือไม่ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสม ในสาขาซึ่งเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพที่ได้แจ้งให้ สำนักเลขาธิการทราบความปรารถนาในการเข้าสังเกตการณ์ในการประชุมสมัชชาภาคี อาจได้รับ อนุญาตให้เข้าประชุมได้ หากอย่างน้อยหนึ่งในสามของภาคีมีได้คัดค้าน การอนุญาตให้เข้าประชุม และการมีส่วนร่วมในการประชุม จักต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ตามระเบียบวิธีการซึ่งได้รับการรับรอง จากสมัชชาภาคีแล้ว

มาตรา

24

สำนักเลขาธิการ

1. โดยนัยนี้สำนักเลขาธิการจึงได้รับการจัดตั้งขึ้น บทบาทหน้าที่ของสำนักเลขาธิการจักต้อง
 - เอ) เพื่อจัดและให้บริการสำหรับการประชุมของสมัชชาภาคีดังกล่าวที่กำหนดในมาตรา 23
 - บี) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ ตามที่ได้รับมอบหมายจากพิธีสารใดๆ
 - ซี) เพื่อเตรียมรายงาน เกี่ยวกับการบริหารตามภาระหน้าที่ของตนภายใต้อนุสัญญานี้ และ เสนอรายงานนั้นต่อสมัชชาภาคี
 - ดี) เพื่อประสานงานกับองค์กรระหว่างประเทศอื่นที่เกี่ยวข้องและ, โดยเฉพาะเข้าดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารและการทำสัญญา ซึ่งอาจจำเป็นในการแบ่งเบาภาระหน้าที่ของตนอย่างมีประสิทธิภาพ, และ
 - อี) เพื่อปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ซึ่งอาจได้รับมอบหมายจากสมัชชาภาคี
2. ในการประชุมสามัญครั้งแรก, สมัชชาภาคีจักต้องแต่งตั้งสำนักเลขาธิการจากองค์กรระหว่าง ประเทศ ซึ่งมีสมรรถนะที่จะดำเนินงานได้ ซึ่งได้แสดงความจำนงที่จะทำหน้าที่สำนักเลขาธิการภายใต้อนุสัญญานี้

มาตรา

25

คณะที่ปรึกษาทางวิทยาศาสตร์, วิชาการและเทคโนโลยี

1. คณะกรรมการตามบทบัญญัติเพื่อให้คำปรึกษาทางวิทยาศาสตร์, วิชาการและเทคโนโลยี, โดยนัยนี้ จึงได้รับการจัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยสมัชชาภาคี, และเท่าที่เหมาะสม, คณะกรรมการอื่นในการ ให้คำปรึกษาอย่างทันเวลาเกี่ยวกับการดำเนินการตามอนุสัญญานี้ คณะกรรมการนี้จักเปิดให้ ภาคีทั้งปวงมีส่วนร่วมและจักดำเนินการแบบสหวิชา คณะกรรมการนี้จักประกอบด้วยผู้แทนรัฐบาล ที่มีสมรรถนะในสาขาที่เกี่ยวข้องกับวิชาการเฉพาะด้าน คณะกรรมการนี้จักรายงานต่อสมัชชาเป็น ระยะเกี่ยวกับทุกแง่มุมในการดำเนินงานของตน

2. ภายใต้อำนาจและโดยสอดคล้องกับแนวทางที่ได้วางไว้โดยสมัชชาภาคีและตามคำร้องขอคณะนี้จักต้อง
- เอ) เสนอการศึกษาทางวิทยาศาสตร์และวิชาการเกี่ยวกับสถานภาพความหลากหลายทางชีวภาพ
 - บี) เตรียมการศึกษาทางวิทยาศาสตร์และวิชาการเกี่ยวกับผลของมาตรการประเภทต่างๆ ที่ดำเนิน การโดยสอดคล้องกับบทบัญญัติของอนุสัญญา
 - ซี) จำแนกรูปเทคโนโลยีซึ่งริเริ่มสร้างสรรค์, เทคโนโลยีมีประสิทธิภาพและเทคโนโลยีสุดยอดและ เคล็ดลับความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่าง ยั่งยืนและแนะนำเกี่ยวกับวิถีทางและรูปแบบการส่งเสริมการพัฒนาและ/หรือการถ่ายทอด เทคโนโลยีดังกล่าว
 - ดี) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับโปรแกรมทางวิทยาศาสตร์และความร่วมมือระหว่างประเทศในการวิจัยและการพัฒนาเกี่ยวกับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน, และ
 - อี) ตอบสนองต่อคำถามทางวิทยาศาสตร์, วิชาการ, เทคโนโลยีและวิธีการ ซึ่งสมัชชาภาคี และ คณะกรรมการของสมัชชาภาคีอาจจะเสนอต่อหน่วย
3. บทบาทหน้าที่,ขอบเขตในการรับมอบอำนาจ, การจัดระบบและการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ นี้อาจจะได้รับการเพิ่มเติมในรายละเอียดโดยสมัชชาภาคี

มาตรา

26

รายงาน

แต่ละภาคีจักต้องเสนอต่อสมัชชาภาคี, เป็นระยะตามที่สมัชชาภาคีกำหนด, รายงานเกี่ยวกับมาตรการ ซึ่งได้ดำเนินไปเพื่อปฏิบัติตามบทบัญญัติของอนุสัญญา และประสิทธิผลของมาตรการนั้นในอันที่จะ บรรลุวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฉบับนี้

มาตรา

27

การยุติข้อพิพาท

1. ในกรณีที่มีข้อพิพาทระหว่างภาคีเกี่ยวกับการตีความและการใช้อनुสัญญาฉบับนี้ ภาคีที่เกี่ยวข้องจักต้องหาข้อยุติโดยการเจรจา
2. หากภาคีที่เกี่ยวข้องไม่สามารถตกลงกันได้โดยการเจรจา ภาคีนั้นอาจร่วมกันหาความช่วยเหลือจากหรือเรียกร้องให้มีการไกล่เกลี่ยจากบุคคลที่สาม
3. เมื่อให้สัตยาบัน, ยอมรับ, เห็นชอบ, หรือภาคยานุวัติอนุสัญญาฉบับนี้, หรือในเวลาใดภาย หลังจากนั้น, รัฐหนึ่งๆ หรือองค์การผสมทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค อาจแถลงการณ์เป็นลายลักษณ์ อักษรกับผู้รับมอบเกี่ยวกับข้อพิพาทที่มีได้รับการแก้ไข, โดยสอดคล้องกับวรรค 1 หรือวรรค 2 ข้างต้น, ว่า ยอมรับรูปแบบการยุติข้อพิพาทประการใดประการหนึ่งหรือทั้งสองประการดังต่อไปนี้, อันเป็น การมีบังคับ,
 - เอ) การตัดสินโดยอนุญาโตตุลาการ โดยสอดคล้องกับขั้นตอนวิธีการที่ไว้ไว้ในส่วน 1 ของภาค ผนวก II
 - บี) เสนอข้อพิพาทต่อศาลโลกให้ตัดสิน
4. หากภาคีที่มีข้อพิพาทมิได้, โดยสอดคล้องกับวรรค 3 ข้างต้น, ยอมรับขั้นตอนวิธีการเดียวกัน หรือขั้นตอนวิธีการใดๆ ภาคีนั้นจักต้องเสนอข้อพิพาทต่อคณะกรรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทให้ตัดสิน โดยสอดคล้องกับส่วน 2 ภาคผนวก II เว้นเสียแต่ว่าภาคีนั้นจะตกลงเป็นประการอื่น
5. บทบัญญัติของมาตรานี้จักนำไปใช้กับพิธีสารใดๆ ก็ได้ ยกเว้นแต่ว่าได้กำหนดไว้ในพิธีสารที่ เกี่ยวข้องแล้ว

มาตรา

28

การรับรองพิธีสาร

1. ภาคีจักต้องร่วมมือในการจัดทำและรับรองพิธีสารของอนุสัญญาฉบับนี้
2. พิธีสารจักต้องได้รับการรับรองในการประชุมสมัชชาภาคี
3. สำนักเลขาธิการจักต้องจัดส่งเนื้อหาของพิธีสารใดๆ ที่ได้รับการเสนอขึ้นมา ให้แก่ภาคีภายในหกเดือนก่อนการประชุมนั้น

มาตรา

29

การแก้ไขอนุสัญญา หรือพิธีสาร

1. ภาคใด ๆ อาจเสนอข้อแก้ไขสำหรับอนุสัญญานี้ ภาคใด ๆ ของพิธีสารอาจเสนอข้อแก้ไขสำหรับพิธีสารนั้น ๆ
2. ข้อแก้ไขในอนุสัญญานี้จักต้องได้รับการรับรองในที่ประชุมของสมัชชาภาค การแก้ไขในพิธีสารใด ๆ จักต้องได้รับการรับรองในการประชุมภาคของพิธีสารที่เป็นปัญหานั้น เนื้อหาของข้อแก้ไขใด ๆ ที่เสนอขึ้นมาในอนุสัญญานี้ หรือในพิธีสารใด ๆ, ยกเว้นซึ่งได้ถูกกำหนดโดยพิธีสารนั้น ๆ จักต้อง ถูกส่งให้แก่ภาคของสัญญาที่เป็นปัญหานั้น ๆ โดยสำนักเลขาธิการอย่างน้อยหกเดือนก่อนการประชุมเพื่อรับรองข้อแก้ไขดังกล่าว สำนักเลขาธิการจักต้องส่งข้อแก้ไขที่เสนอขึ้นมานั้นให้แก่ผู้ลงนามใน อนุสัญญานี้ เพื่อทราบด้วย
3. ภาคจักต้องใช้ความพยายามทุกวิถีทางที่จะให้มีการตกลงเกี่ยวกับข้อแก้ไขที่เสนอขึ้นมาใน อนุสัญญานี้หรือในพิธีสารใด ๆ โดยการขอความเห็นชอบจากทุกฝ่าย หากความพยายามทั้งหมด ในการขอความเห็นชอบได้ถูกใช้หมดสิ้นแล้วหรือไม่ได้มีการตกลงข้อแก้ไขนั้นจักต้องได้รับการรับรอง โดยเสียงส่วนใหญ่ ตั้งแต่สองในสามเสียงขึ้นไปจากภาคที่เป็นปัญหานั้น ที่มาประชุมและลงคะแนนเสียง และผู้รับมอบจักต้องเสนอข้อแก้ไขนั้นแก่ภาคทั้งหลายเพื่อการให้สัตยาบัน, การยอมรับ หรือการ เห็นชอบ
4. การให้สัตยาบัน, การยอมรับหรือการเห็นชอบแก่ข้อแก้ไขจักต้องแจ้งแก่ผู้รับมอบหมายให้ดูแล รักษาเป็นลายลักษณ์อักษร ข้อแก้ไขซึ่งได้รับการรับรองโดยสอดคล้องกับวรรค 3 ข้างต้น จักมีผล บังคับใช้ระหว่างภาคซึ่งได้ยอมรับข้อแก้ไขนั้น ทั้งนี้ในวันที่เก้าสิบหลังจากที่ได้ส่งมอบสัตยาบันสาร, สารยอมรับ หรือสารเห็นชอบโดยอย่างน้อยสองในสามของภาคของอนุสัญญานี้ หรือภาคของ พิธีสารที่เกี่ยวข้องตามหลักการเช่นนี้ ข้อแก้ไขดังกล่าวจักมีผลบังคับใช้สำหรับภาคอื่นในวันที่เก้าสิบหลังจากที่ภาคนั้นได้ส่งมอบสัตยาบันสาร, สารยอมรับหรือสารเห็นชอบต่อข้อแก้ไขนั้นแล้ว
5. ตามความมุ่งหมายของมาตรานี้ “ภาคที่มาประชุมและลงคะแนนเสียง” หมายถึงภาคที่มาประชุม และลงคะแนนออกเสียงสนับสนุนหรือคัดค้าน

มาตรา

30

การรับรองและการแก้ไขภาคผนวก

1. ภาคผนวกของอนุสัญญานี้ หรือพิธีสารใดๆ จักเป็นส่วนประกอบของอนุสัญญา หรือของพิธีสารนั้น, ตามแต่กรณี, และ, หากมิได้กำหนดไว้เป็นประการอื่น, การรับรองอนุสัญญา หรือพิธีสาร ทำให้เป็นการรับรองภาคผนวกใดๆ ด้วย ในเวลาเดียวกันนั้นภาคผนวกนั้นจักต้องกำหนดในเรื่องเกี่ยวกับวิธีการ, วิทยาศาสตร์, วิชาการ, และการบริหาร
2. ยกเว้นที่อาจได้กำหนดไว้ในพิธีสารใดๆ ที่เกี่ยวกับภาคผนวกของพิธีสารนั้น, จักต้องประยุกต์ใช้วิธีการดังต่อไปนี้ในการนำเสนอ, การรับรอง, และการมีผลบังคับใช้ ของภาคผนวกที่เพิ่มเติมของอนุสัญญานี้ หรือภาคผนวกของพิธีสารใดๆ
 - เอ) ภาคผนวกของอนุสัญญานี้หรือพิธีสารใดจักต้องถูกเสนอและได้รับการยอมรับโดยสอดคล้องกับวิธีการที่ได้วางไว้ในมาตรา 29
 - บี) ภาคใด ซึ่งไม่สามารถจะเห็นชอบกับภาคผนวกเพิ่มเติมของอนุสัญญานี้ หรือภาคผนวกของพิธีสารใดๆ จักต้องแจ้งผู้รับมอบ, โดยลายลักษณ์อักษร, ภายในหนึ่งปีจากวันที่ได้รับการติดต่อเพื่อขอการรับรองจากผู้รับมอบ ผู้รับมอบจักแจ้งภาคที่พึงวง โดยปราศจากการล่าช้าเกี่ยวกับหนังสือแสดงความเห็นซึ่งได้รับมา ภาคหนึ่งๆ อาจถอนเรื่องที่ได้แสดงการคัดค้านไปแล้วในเวลาใดก็ตาม และภาคผนวกจัก, *ทันทีทันใดนั้น*, มีผลบังคับใช้สำหรับภาคินั้นตามเงื่อนไขภายใต้วรรค ตี) ข้างล่างนี้
 - ตี) เมื่อครบกำหนดหมดอายุภายในหนึ่งปีจากวันที่ได้รับการติดต่อเพื่อขอการรับรองจากผู้รับมอบ ภาคผนวกจักมีผลบังคับใช้สำหรับทุกภาคของอนุสัญญานี้ หรือของพิธีสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมิได้เสนอหนังสือแจ้งความเห็น ทั้งนี้โดยสอดคล้องกับบทบัญญัติตามอนุวรรค บี) ข้างต้น
3. การเสนอ, การรับรองและการมีผลบังคับใช้ของข้อแก้ไขภาคผนวกของอนุสัญญานี้หรือของพิธีสารใดๆ จักอยู่ภายใต้วิธีการเดียวกันกับการเสนอ, การรับรองและการมีผลบังคับใช้ของภาคผนวกของอนุสัญญา และภาคผนวกของพิธีสารใดๆ
4. หากภาคผนวกเพิ่มเติมหรือข้อแก้ไขของภาคผนวกเกี่ยวข้องกับข้อแก้ไขของอนุสัญญานี้หรือของพิธีสารใดๆ ภาคผนวกหรือข้อแก้ไขเพิ่มเติมจักไม่มีผลบังคับใช้จนกว่าจะถึงเวลาที่ข้อแก้ไขของอนุสัญญา หรือของพิธีสารที่เกี่ยวข้องมีผลบังคับใช้

มาตรา

31

สิทธิที่จะออกเสียง

1. ยกเว้นดังที่กำหนดในวรรค 2 ข้างล่างนี้, แต่ละภาคีของอนุสัญญา หรือของพิธีสารใดๆ จักมีหนึ่งเสียง
2. องค์การผลานทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค, ในเรื่องที่อยู่ในอำนาจซึ่งได้รับมอบหมาย, จักต้องใช้สิทธิของตนที่จะออกเสียงด้วยจำนวนเสียงเท่ากับจำนวนรัฐสมาชิกของตนซึ่งเป็นภาคีของอนุสัญญานี้ หรือของพิธีสารที่เกี่ยวข้อง องค์การนั้นๆ จักต้องไม่ใช้สิทธิออกเสียงหากรัฐสมาชิกของตนได้ใช้สิทธิแล้ว และในทำนองกลับกันรัฐสมาชิกจักต้องไม่ใช้สิทธิออกเสียง หากองค์การนั้นๆ ได้ใช้สิทธิแล้ว

มาตรา

32

ความสัมพันธ์ระหว่างอนุสัญญานับนี้กับพิธีสาร

1. รัฐหนึ่งๆ หรือองค์การผลานทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคอาจไม่กลายเป็นภาคีของพิธีสารหากมิได้เป็นหรือ, ในเวลาเดียวกันกลายมาเป็น, ภาคีของอนุสัญญานับนี้
2. มติภายในพิธีสารใด จักต้องได้รับการดำเนินงานโดยภาคีของพิธีสารที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ภาคีใดๆ ซึ่งมีได้ให้สัตยาบัน, ยอมรับ, หรือเห็นชอบ กับพิธีสารหนึ่งๆ อาจเข้าร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์ในการประชุมใดๆ ของภาคีพิธีสาร นั้นๆ ได้

มาตรา

33

การลงนาม

อนุสัญญานับนี้ จักต้องเปิดให้มีการลงนาม ณ กรุงริโอ เดอ จาเนโร โดยทุกประเทศและองค์การ ผลานทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคใดๆ ในระหว่างวันที่ 5 มิถุนายน 2535 จนถึง 14 มิถุนายน 2536 และ ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ ในกรุงนิวยอร์ก ในระหว่าง วันที่ 15 มิถุนายน 2535 จนถึง 4 มิถุนายน 2536

มาตรา

34

การให้สัตยาบัน, การยอมรับหรือการเห็นชอบ

1. อนุสัญญานี้ และพิธีสารใดๆ จักอยู่ภายใต้การให้สัตยาบัน, การยอมรับหรือการเห็นชอบ โดยรัฐต่างๆ และโดยองค์การผลานทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค สัตยาบันสาร, สารยอมรับ, หรือสารเห็นชอบจักถูกเก็บสะสมไว้ที่ผู้รับมอบ
2. องค์การใดๆ ที่อ้างถึงในวรรค 1 ข้างต้น ซึ่งกลายมาเป็นภาคีของอนุสัญญา หรือของพิธีสาร ใดๆ โดยที่รัฐสมาชิกของตนมิได้เป็นภาคี จักต้องถูกผูกมัดโดยข้อผูกพันทั้งหมดภายใต้อนุสัญญา หรือ พิธีสารที่เกี่ยวข้ององค์การและรัฐสมาชิกขององค์การนั้นจักตัดสินใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการ ดำเนินการตามข้อผูกพันภายใต้อนุสัญญา หรือพิธีสาร, ตามแต่กรณี ในกรณีเช่นนั้นองค์การและ รัฐสมาชิกจักไม่ได้รับโอกาสให้ใช้สิทธิภายใต้อนุสัญญา หรือพิธีสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเกิดขึ้นพร้อมกัน
3. ในสัตยาบันสาร, สารยอมรับหรือสารเห็นชอบ องค์การตั้งได้อ้างถึงในวรรค 1 ข้างต้น จักประกาศ ขอบเขตของสมรรถภาพของตนในการรับภาระที่เกี่ยวกับเรื่องที่ครอบคลุมโดยอนุสัญญา หรือพิธีสาร ที่เกี่ยวข้อง องค์การเหล่านี้ จักต้องแจ้งให้ผู้รับมอบทราบเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในขอบเขตของ สมรรถภาพของตนที่เกี่ยวข้อง

มาตรา

35

การภาคยานุวัติ

1. อนุสัญญานี้ และพิธีสารใดๆ จักเปิดให้รัฐและองค์การผลานทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค ภาคยานุวัติ ตั้งแต่วันที่อนุสัญญา หรือพิธีสารที่เกี่ยวข้องได้ปิดการลงนามแล้ว ภาคยานุวัติสาร จักถูกเก็บรวบรวมไว้ที่ผู้รับมอบหมายให้ดูแลรักษา
2. ภาคยานุวัติสาร, องค์การตั้งได้อ้างถึงในวรรค 1 ข้างต้น จักแถลงขอบเขตของสมรรถภาพของตน ในการรับภาระ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ครอบคลุมโดยอนุสัญญา หรือพิธีสารที่เกี่ยวข้อง องค์การนี้ จักแจ้งให้ผู้รับมอบทราบด้วย หากมีการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับขอบเขตของสมรรถภาพของตน ในการรับภาระ
3. บทบัญญัติของมาตรา 34, วรรค 2 จักสามารถนำไปใช้กับองค์การผลานทางเศรษฐกิจระดับ ภูมิภาค ซึ่งเข้าร่วมเป็นภาคีใหม่ของอนุสัญญานี้หรือพิธีสารใดๆ ได้

มาตรา

36

การมีผลบังคับใช้

1. อนุสัญญานี้จะมีผลบังคับใช้ในวันที่เก้าสิบหลังจากวันที่มีการมอบสัตยาบันสาร, สารยอมรับ, สารเห็นชอบ หรือภาคยานุวัติสาร
2. พิธีสารใดๆ จะมีผลบังคับใช้ในวันที่เก้าสิบหลังจากวันที่ การมอบสัตยาบันสาร, สารยอมรับ, สารเห็นชอบ หรือภาคยานุวัติสาร จำนวนหนึ่งตั้งได้ระบุในพิธีสารนั้น ได้รับการเก็บรวบรวมไว้แล้ว
3. สำหรับแต่ละภาคีซึ่งให้สัตยาบัน, ยอมรับ หรือให้ความเห็นชอบกับอนุสัญญานี้ หรือภาคยานุวัติ นอกจากนั้นหลังจากการส่งมอบสัตยาบันสาร, สารยอมรับ, สารเห็นชอบหรือ ภาคยานุวัติสารลำดับที่สามสิบแล้ว อนุสัญญาจะมีผลบังคับใช้ในวันที่เก้าสิบหลังจากวันที่ภาคีนั้น ส่งมอบสัตยาบันสาร, สารยอมรับ, สารเห็นชอบหรือภาคยานุวัติสาร
4. พิธีสารใดๆ, ยกเว้นดังได้กำหนดเป็นประการอื่นในพิธีสารนั้น, จะมีผลบังคับใช้สำหรับภาคีที่ ได้ให้สัตยาบัน, ยอมรับหรือเห็นชอบกับพิธีสารนั้น หรือภาคยานุวัติ หลังจากอนุสัญญา ได้มีผลบังคับ ใช้สืบเนื่องตามวรรค 2 ข้างต้น ในวันที่เก้าสิบหลังจากวันที่ภาคีส่งมอบสัตยาบันสาร, สารยอมรับ, สารเห็นชอบ หรือภาคยานุวัติสารแล้ว หรือในวันที่อนุสัญญานี้มีผลบังคับใช้ สำหรับภาคีนั้น, ตามแต่ประการใดจะมากภายหลัง
5. ตามเจตนารมณ์ของวรรค 1 และ 2 ข้างต้น สารใดๆ ที่องค์การผสมทางเศรษฐกิจระดับ ภูมิภาคได้ส่งมอบ จักไม่นับเป็นสารเพิ่มเติมจากที่ได้ส่งมอบโดยสมาชิกภาคีขององค์การนั้น

มาตรา

37

การสงวนสิทธิ์

ไม่อาจทำข้อสงวนในอนุสัญญานี้

มาตรา

38

การเพิกถอน

1. ในเวลาใดก็ตามหลังจากวันที่อนุสัญญา ได้มีผลบังคับใช้สำหรับภาคีแล้วสองปี ภาคีนั้นอาจจะ ถอนตัวจากอนุสัญญา โดยแจ้งให้ทราบเป็นลายลักษณ์อักษรแก่ผู้รับมอบ
2. การเพิกถอนใดๆ จำต้องมีผลสิ้นสุดในหนึ่งปีหลังจากวันที่ผู้รับมอบได้รับเรื่องเพิกถอน หรือ ในวันที่หลังจากนั้น ซึ่งอาจกำหนดไว้ในหนังสือเพิกถอน
3. ภาคีใดๆ ซึ่งถอนตัวออกจากอนุสัญญานับนี้จะต้องได้รับการพิจารณาว่าได้ถอนตัวจากพิธีสาร ใดๆ ซึ่งเป็นภาคีอยู่ด้วย

มาตรา

39

การจัดให้มีการเงินเฉพาะกาล

โดยถือว่าได้รับการปรับปรุงโครงสร้างเดิมที่ โดยสอดคล้องกับความต้องการตามมาตรา 21 กองทุน สิ่งแวดล้อมโลกของโครงการเพื่อการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ, โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ และธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการเสริมสร้างและการพัฒนา จำต้องเป็นสถาบันตั้งอ้างอิงใน มาตรา 21 บนพื้นฐานเฉพาะกาล สำหรับในระยะเวลาระหว่างการมีผลบังคับใช้อนุสัญญานับนี้ จนถึงการ ประชุมครั้งแรกของสมัชชาภาคี หรือจนกระทั่งสมัชชาภาคี ตัดสินใจกำหนดสถาบัน โดยสอดคล้อง กับมาตรา 21

มาตรา

40

การจัดให้มีสำนักเลขาธิการเฉพาะกาล

สำนักเลขาธิการ ซึ่งจะต้องจัดหาโดยผู้อำนวยการบริหารของโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ จำเป็นสำนักเลขาธิการ ดังได้อ้างอิงในมาตรา 24, วรรค 2 บนพื้นฐานเฉพาะกาล สำหรับในระยะ ระหว่างการมีผลบังคับใช้อนุสัญญานับนี้ จนถึงการประชุมครั้งแรกของสมัชชาภาคี

มาตรา
41
ผู้รับมอบ

เลขาธิการองค์การสหประชาชาติจากรับหน้าที่เป็นผู้รับมอบอนุสัญญานี้ และพิธีสารใดๆ

มาตรา
42
ต้นฉบับที่แท้จริง

ต้นฉบับของอนุสัญญานี้ ในเนื้อหาภาษาอาราบิก, จีน, อังกฤษ, ฝรั่งเศส, รัสเซีย, และสเปน ซึ่งได้พิสูจน์ถูกต้องเท่าเทียมกันแล้ว จักถูกเก็บรักษาโดยเลขาธิการองค์การสหประชาชาติ

เพื่อเป็นหลักฐาน ผู้มีอำนาจเต็มในการลงนาม ซึ่งได้รับมอบอำนาจโดยถูกต้อง จึงได้ลงนามในอนุสัญญา
ฉบับนี้

การลงนามได้กระทำ ณ กรุงริโอ เดอ จาเนโร ในวันที่ ห้า แห่งเดือนมิถุนายน หนึ่งพันเก้าร้อยเก้าสิบสอง

ภาคผนวก I

การจำแนกระบุและการติดตามตรวจสอบ

1. ระบบนิเวศ และแหล่งที่อยู่อาศัย : ที่ประกอบด้วย, ชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่น หรือชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามจำนวนมาก และหลากหลายมาก, หรือพงไพรธรรมชาติ ; ซึ่งเป็นที่ต้องการของชนิดพันธุ์ที่ อพยพย้ายถิ่น ; เป็นที่มีความสำคัญทางสังคม, เศรษฐกิจ, วัฒนธรรม หรือวิทยาศาสตร์ ; หรือ ซึ่งเป็นตัวแทน มีลักษณะพิเศษเฉพาะ หรือเกี่ยวข้องกับวิวัฒนาการหลัก หรือกระบวนการทางชีววิทยา
2. ชนิดพันธุ์ และชุมชนประชากรซึ่ง : ถูกคุกคาม ; เป็นสายพันธุ์ป่าของชนิดพันธุ์ที่เพาะปลูก หรือเพาะเลี้ยง ; มีคุณค่าทางยาหรือโภชนาการ, ทางเภสัชกรรมหรือทางเศรษฐกิจอื่นๆ ; หรือมีความสำคัญ ทางสังคม วิทยาศาสตร์ หรือวัฒนธรรม, หรือมีความสำคัญต่อการวิจัยเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน, ตัวอย่างเช่น ชนิดพันธุ์ดัชนี ; และ
3. จีโนม และยีนที่มีความสำคัญทางสังคม, วิทยาศาสตร์ หรือเศรษฐกิจ

ภาคผนวก II

ส่วน 1

การตัดสินโดยอนุญาโตตุลาการ

มาตรา 1

ภาคีผู้เรียกร้องสิทธิจักแจ้งสำนักเลขาธิการว่า ภาคีกำลังเสนอข้อพิพาทให้มีการตัดสินโดยศาลอนุญาโต ตุลาการ โดยสอดคล้องตาม มาตรา 27 หนังสือแจ้งให้ทราบจักรับหัวข้อเรื่องของการตัดสิน โดยอนุญาโตตุลาการ และรวมถึง, โดยเฉพาะ, มาตราของอนุสัญญาหรือพิธีสาร, การตีความหมาย หรือการประยุกต์ใช้มาตราที่อยู่ในประเด็น หากภาคีไม่ตกลงเห็นชอบกับหัวข้อเรื่องของข้อพิพาทก่อน ที่จะมีการแต่งตั้งประธานศาล ศาลอนุญาโตตุลาการจักกำหนดหัวข้อเรื่องสำนักเลขาธิการจักส่ง ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับไปยังทุกภาคีอนุสัญญา หรือภาคีพิธีสารที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 2

1. ในการพิพาทระหว่างสองภาคี ศาลอนุญาโตตุลาการจักประกอบด้วยตุลาการ 3 คน แต่ละภาคี ที่มีข้อพิพาทจักมอบหมายตุลาการหนึ่งคน และตุลาการสองคนที่ได้รับการมอบหมายนี้ จักเลือกตุลาการ คนที่สามซึ่งจะเป็นประธานศาล โดยความตกลงร่วมกัน, คนหลังนี้จักไม่มีสัญชาติเดียวกับหนึ่งใน ภาคีที่มีข้อพิพาท, หรือไม่มีที่อยู่อาศัยประจำในอาณาเขตของหนึ่งในภาคีเหล่านี้, หรือมิได้ถูกจ้าง โดยหนึ่งในภาคีเหล่านี้, หรือมิได้กระทำการในกรณีนี้ โดยเป็นตัวแทนของผู้อื่น
2. ในการพิพาทระหว่างมากกว่าสองภาคี, ภาคีที่มีความเห็นเดียวกันจักมอบหมายตุลาการคนหนึ่ง ร่วมกันโดยความตกลง

3. ตำแหน่งใดที่ว่างจักได้รับการบรรจุในรูปแบบดังบรรยายแล้วสำหรับการแต่งตั้งคนแรก

มาตรา 3

1. หากประธานศาลอนุญาโตตุลาการไม่ได้รับการแต่งตั้งภายใน สอง เดือนหลังจากการมอบหมายตุลาการคนที่สอง เลขานุการองค์การสหประชาชาติ, จักโดยการร้องขอของภาคี, แต่งตั้งประธาน ภายในระยะเวลาสองเดือนถัดไป
2. ถ้าหนึ่งในภาคีที่มีข้อพิพาทไม่ได้มอบหมายตุลาการคนหนึ่งภายในสองเดือนที่ได้รับการร้องขอ, ภาคีอื่นอาจแจ้งเลขานุการผู้ซึ่งจักทำการแต่งตั้งภายในระยะเวลาสองเดือนถัดไป

มาตรา 4

ศาลอนุญาโตตุลาการจักทำการตัดสินคดี โดยสอดคล้องกับบทบัญญัติของอนุสัญญา พิธีสารใดๆ ที่เกี่ยวข้อง, และกฎหมายระหว่างประเทศ

มาตรา 5

เว้นเสียแต่ว่าภาคีที่มีข้อพิพาท ตกลงเป็นอย่างอื่น, ศาลอนุญาโตตุลาการจักพิจารณากำหนดกฎว่าด้วยระเบียบวิธีการขึ้นมาเอง

มาตรา 6

ศาลอนุญาโตตุลาการอาจ, หากได้รับการร้องขอจากหนึ่งในภาคี, เสนอแนะ มาตรการคุ้มครองเฉพาะกาลที่จำเป็นของตน

มาตรา 7

ภาคีที่มีข้อพิพาทจักเฝ้าอำนวยความสะดวกของศาลอนุญาโตตุลาการ และ, โดยเฉพาะ, โดยใช้ทุกวิธีการ ในการดำเนินงาน จัก

เอ) ให้เอกสารข้อมูลข่าวสารและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องทั้งหมดแก่ศาล และ

บี) ทำให้ศาล, หากจำเป็น, สามารถเรียก และรับหลักฐานจากพยานหรือผู้เชี่ยวชาญ

มาตรา 8

ภาคีและตุลาการอยู่ภายใต้ข้อผูกพันเพื่อคุ้มครองความลับของข้อมูลข่าวสารใดๆ ที่ได้รับโดยความ เชื่อถือไว้ว่าจะระหว่างขั้นตอนการดำเนินงานของศาลอนุญาโตตุลาการ

มาตรา 9

เว้นเสียแต่ว่าศาลอนุญาโตตุลาการจะพิจารณากำหนดเป็นอย่างอื่น เนื่องจากสถานการณ์โดยเฉพาะ ของกรณีใดๆ ค่าใช้จ่ายของศาลจักชำระโดยภาคีที่มีข้อพิพาท โดยมีส่วนแบ่งเท่าเทียมกัน ศาลจักเก็บรักษาค่าใช้จ่ายทั้งหมด และจักเสนอรายงานการเงินขั้นสุดท้ายให้แก่ภาคี

มาตรา 10

ภาคีใดๆ ที่มีผลประโยชน์ในเชิงกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องที่มีข้อพิพาท ซึ่งอาจจะได้รับผลกระทบจากคำตัดสินในกรณีใดๆ อาจแทรกแซงในขั้นตอนการดำเนินงานโดยได้รับความเห็นชอบจากศาล

มาตรา 11

ศาลอาจรับฟังและพิจารณาการฟ้องแย้งที่เกิดขึ้นโดยตรง นอกเรื่องของข้อพิพาท

มาตรา 12

คำตัดสินทั้งเกี่ยวกับระเบียบวิธีการและสาระของศาลอนุญาโตตุลาการ จักเป็นไปโดยเสียงข้างมาก
ของตุลาการ

มาตรา 13

หากหนึ่งในภาคีที่มีข้อพิพาทไม่ปรากฏตัวต่อหน้าศาลอนุญาโตตุลาการ หรือไม่อาจมาชี้แจงในกรณีใดๆ ภาคีอื่นอาจร้องขอต่อศาลให้ดำเนินงานต่อไป และทำการตัดสิน การไม่ปรากฏตัวของภาคีหนึ่งหรือ
การไม่มาชี้แจงในกรณีใดๆ ของภาคีหนึ่ง จักไม่เป็นสิ่งกีดขวางต่อการดำเนินงานก่อนที่จะให้คำตัดสินขั้นสุดท้าย ศาลอนุญาโตตุลาการต้องพอใจ ว่าข้อร้องเรียนนั้นมีข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย
ประกอบอย่างดีแล้ว

มาตรา 14

ศาลจักทำการตัดสินขั้นสุดท้ายภายใน 5 เดือน หลังจากวันที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นมา เว้นเสียแต่ว่า
พบว่าจำเป็นต้องขยายกำหนดเวลาสำหรับระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งไม่เกินอีก 5 เดือน

มาตรา 15

คำตัดสินขั้นสุดท้ายของศาลอนุญาโตตุลาการ จักจำกัดอยู่ที่เรื่องของข้อพิพาทและจักระบุเหตุผล
ที่ยึดถือ คำตัดสินนี้จักประกอบด้วยนามของตุลาการผู้ซึ่งได้เข้าร่วมและวันที่ให้คำตัดสินขั้นสุดท้าย
ตุลาการใดของศาลอาจเสนอความเห็นต่างหากหรือความเห็นแย้งแนบไปกับคำตัดสินขั้นสุดท้ายได้

มาตรา 16

การตัดสินจักมีผลผูกพันต่อภาคีที่มีข้อพิพาท การตัดสินจักปราศจากการยื่นอุทธรณ์ นอกเสียจากว่า
ภาคีที่มีข้อพิพาทได้ตกลงล่วงหน้าในระเบียบวิธีการอุทธรณ์

มาตรา 17

การโต้แย้งใดๆ ซึ่งอาจเกิดขึ้นระหว่างภาคีที่มีข้อพิพาทอันเกี่ยวเนื่องจากการตีความหมายหรือรูป
แบบของการดำเนินการตามคำตัดสินขั้นสุดท้ายอาจถูกเสนอโดยภาคีใดภาคีหนึ่งเพื่อขอคำตัดสินจาก
ศาลอนุญาโตตุลาการ ซึ่งทำเช่นนั้น

ส่วน 2 การไกล่เกลี่ย

มาตรา 1

คณะกรรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท จะได้รับการจัดตั้งขึ้นตามคำร้องขอของหนึ่งในภาคีที่มีข้อพิพาท คณะกรรมการจัก, เว้นเสียแต่ว่าภาคีดังกล่าวตกลงเป็นอย่างอื่น, ประกอบด้วยกรรมการห้า คน, สองคนได้รับการมอบหมายโดยแต่ละภาคีที่เกี่ยวข้อง และประธานคนหนึ่งที่ได้รับเลือกโดยกรรมการอื่นร่วมกัน

มาตรา 2

ในการพิพาทระหว่างมากกว่าสองภาคี ภาคีที่มีผลประโยชน์เหมือนกันจักมอบหมายกรรมการคนหนึ่งร่วมกันโดยการตกลง หากสองหรือมากกว่าสองภาคีมีผลประโยชน์ต่างกัน หรือไม่ตกลงกัน ว่ามีผลประโยชน์เหมือนกันหรือไม่ ภาคีดังกล่าวจักมอบหมายกรรมการอีกคนหนึ่งแยกต่างหาก

มาตรา 3

หากการมอบหมายใดโดยภาคีไม่ได้เกิดขึ้นภายในสองเดือนหลังจากการร้องขอให้แต่งตั้งคณะกรรมการ เลขานุการองค์การสหประชาชาติจัก, หากได้รับการขอร้องให้ทำเช่นนั้นโดยภาคีที่ เรื่องร้องขอ, มอบหมายดังกล่าวภายในระยะเวลาอีกสองเดือนถัดไป

มาตรา 4

หากประธานของคณะกรรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทไม่ได้ถูกเลือกภายในสองเดือนหลังจากกรรมการ คนสุดท้ายในคณะได้รับการมอบหมาย เลขานุการองค์การสหประชาชาติจัก, หากได้รับการขอร้อง ให้ทำเช่นนั้นโดยภาคีหนึ่ง, แต่งตั้งประธานภายในระยะเวลาสองเดือนถัดไป

มาตรา 5

คณะกรรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทจักทำการตัดสินใจโดยเสียงส่วนใหญ่ของกรรมการ คณะกรรมการจัก, เว้นเสียแต่ว่าภาคีที่มีข้อพิพาทตกลงเป็นอย่างอื่น, พิจารณากำหนดระเบียบวิธีการเอง คณะกรรมการจักยื่นข้อเสนอเพื่อแก้ไขปัญหาข้อพิพาท ซึ่งภาคีจักพิจารณาโดยสุจริต

มาตรา 6

การโต้แย้งว่าคณะกรรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทมีอำนาจหรือไม่ จักได้รับการตัดสินโดยกรรมการ